

آبونه شرائطی : هریر ایچون .
سنہ لکی (۲۷۵) آلتی آیلگی
(۱۵۰) خارج ایچون سنہ لکی
۳۲۵ غروشدہ .

نہ خسی ۵ غروشدہ .
ایک نسخہ برآرادہ
(۱۰) غروشدہ
سنہ لکی ۵۲ نہ خسیدہ .

ادارہ خانہ : باب عالی جادہ سندہ
رشید افندی خانندہ

اخطرارات
آبونه بدی پشیندر .

مسلک موافق آثار مع المتنویہ
قبول اولنور . درج ایدلهین
یازید اعادہ اولنماز .

آدرس تبدیلندہ آئیجہ
۵ غروش کوندرملیڈر .

مکتبہ امضالی واضح
اوقو ناقلی اولسی و آبونه
صرہ نومروں محتوی
بولونسی لازمدہ .

مالک اجنبیہ ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلرینک
فرانز جہ یازلسی رجا اولنور .

پارہ کوندرلدیک زمان نہیہ
دائٹ اولدینی یلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیت

باش محمد
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اک مکمل حریت دینیه بی بخشن ایشلدر . بونلر ک تعمیب ایتد کاری خط حرکت عصر مزک بر جوچ حکومات مدنیسی ایچون حریت دینیه و مدنیه نامنہ الک نجیب نہونہ او لا بیلیر . اسلام فائتمانی عصری حکومتاردن بھی پیشترینک پایدیفی کی قادیناری قید باچلر آئندہ اولدیر مہمش ، معصوم عائلہ لری سیبریانک معدن قویولرینہ کوندرمه مش ، واوقویولری محافظہ ایدن غار دیانک و حشنا . تسلیم ایتماشلر . الک مفتوحہ دہ بولوان فاند لی مو . سات مدنیه نک ایشلرینی سکتہ دار ایتمہ مک کیا ستفی کو . ترمشلدر .

حضرت عمر خلائق و ضعیت ذراعیه سنی اصلاح و رفاهیتی تأمین ایچون بر جوچ تداری بر اتحادی . اراضی ویرکوسی قابل قبول ، معتدل اساسات او زرہ تثیت ایدلش ، یمپر طور لغک هر طرفندہ صوبیلاری ، قاناللار کشاد اولو نشیدی .

جمع قرآن

ترتیب آیات فوقيہ

ترتیب آیات توافقی اول دینگندہ ، وحیه مستند بولندیغندہ اجماع وارد . ذر کشی برہاندہ ، ابو جعفر بن الزبیر هناسباندہ ودها بر جوچ علمادہ مؤلف اساندہ بو بابدہ کی اجماعی نقل ایتمکدہ لرد . ترتیب آیات توافقی اول دینی نصوص و اقوال علماء ایله ده مشتدر :

۱) زید بن ثابتک (کنا عندالنبي صلی الله علیه وسلم نویل القرآن من الرقاع) حدیثیده ،

۲) سورۃ انفال ایله سورۃ برائہ آرمسنده بسم الله شریفہ قوئیلہ مدینگذک سبیقی ابن عباس ک سؤالی و حضرت عثمانک جوابی میں اولان حدیثدر کہ یوقاریده ذکر ایدلشیدی .

۳) بخاریںک تخریجنه کوہہ ابن زبیر (والذین یتوفون منکم و بذرون ازواجا) آیت کریمی دیکھ بر آیته منسونخ اول دینی حالدہ یچون مصحف شریفہ یازدیکز ؟ دیہ حضرت عثماندہ صود دینگندہ خلیفہ مشارالیک (با بن اخی لا اغیر شیامنہ من مکانہ = برادر زادم ! قرآندن بر کلمہ نک برینی دیکشیدر مک بزم حدیمز میدر ؟) جوابی .

۴) قاضی ابو بکر باقلانی انتصارندہ دیورکہ : ترتیب آیات بر امر واجب و حکم لازم در . جبریل وحی ایله حضرت پیغمبره کل دینکنندہ (ضعوا آیة کذا فی موضع کذا) دیر ایدی . مصحف عثمان کہ یعن الدفین ، طرف المہین مزل اولان جمیع قرآنی محتویدر . انبات

بن بر حکمدارم ، او علی العادہ بر آدمدر ! کنندیسته : « ایستر حکمدار اول ، ایستر اولما ، هرایکیکنر مسلمانسکز ، و نظر قانوندہ مساویسکز » دیدم . جزانک فردایہ تماقیق رجا ایتدی و مدعینک انصہام موافقیله قبول ایتمد . کیجہ لین جبله فاحدی . و شیمی دی خریستیان کو پک التحاق ایتمش بولونیور . ۱] فقط جناب حق سزه او کا قارشی واونک امثالنے قارشی نصرت احسان ایده حکمدر . حضرت (ابوعبیده) امیر المؤمنینک بومکتو نی اردو لرینہ او قودی که خلاقت ایلک دور لاندہ بو کی تبلیغ ایلک کنٹنہ و قوچ بولدنی اکلاشمقدادر . اردو کا هدہ و با خود شهر دہ بولوان هر ہانکی برشخص حادنات عمومیہ بہ قارشی یا بانجی عد ایدیلارڈی . هر جمعہ کونی فرانص دینیہ بی ایفا ایتد کدن صوکرہ خلیفہ مسلمین جماعت مسلمینہ کوکہ وقوعاتی واجرا آتی ایضاح ایلدی . والیردہ مرکز ولا یاتدہ بو مثالہ امثال ایدر لردی . خلائق بو عمومی اجتماععلو ندن هیچ بر فرد خارج پیرا قیلمازدی . ده مو قرامی الک مکمل شکلیلہ حاکمی . خلیفہ مسلمینک ، امیر المؤمنینک شخصنے هیچ بر قدیت اضافہ ایدیلہ بوردی . خلیفہ ، تبعہ سنک دولتی ادارہ دن مسئول ایدی . ایلک خلقانک خلق ترقیہ ایتمک وقف حیات ایتملری ، پک زاده ایه بیت کچیر مہلری پیغمبر مزک اثرینہ اقتضادن بشقه بر شی دکلدا .

خافای اسلام جامع علرده وعظ و نصیحت ایدر ، غار قیلدرر ، او لرنده فقرانی و مظلوم لری قبول ایدر ، والکزو الیلری بیله دیکله رلردی و هیچ بر معیته ، هیچ بر آلایشہ لزوم کو رکھنے لرینک قوتیلہ خلائق قلبیه حکمران اولور لردی .

حضرت عمر (قدس) لہ انا ختار لرینی نسلم ایلک او زرہ سوریہ بر کولہ ایله بر ابر کیتمشیدی . حضرت ابو بکر فراش ارتحاندہ خلقنہ بر قفتان ، بر دوہ و بر کولہ پیرا قشیدی . هر جمعہ کونی حضرت علی بیت الممالدین کنندی استحقاقی ارباب فقر و احتیاجہ طاغیتی و محکمہ حرمتی ایله خلقہ بر نہونہ اقتدا تشکیل ایلدی . جھوڑینک دوامی مد تجھے خلفادن هیچ بری محکم عدالت طرفدن هر ہانکی بر حکمی نہ دیکشیدر میش ، نہ ده او کا مخالفت ایتمشدر .

سلاح قوتیلہ تشکل ایدن یکی بر حکومتک ، خلائق حیاتی بر دن بره تطمین ایده بیلہ سنک مشکل اولما بک طبیعیدر . فقط ایلک مسلمانلر ملل مغلوبہ نک غالبلر . قارشی هر درلو اعتماد و مربوطی کو ستر ملرینی تأمین ایده جلک بروضیت آمشلدری . حضرت (خالد بن الولید) کی شدید عکر لرلا شدته قارشی کان حضرت (ابوعبیده) کی معتمد ، نازک رؤسانک ریاستی آئندہ کی اردو لر ، مغلوب لرک بونون حقوق مدنیہ سینک تمامیتی محافظہ ایشلدر . بونون اقوام مغلوبہ یہ ۱] بیزانس ایپر اطوار لفندن یو شکلده بحث اولونوردی .

و قایع تاریخی و اخحاً ارائه ایدیور که: بر ملتک حیات سیاسیه و اجتماعیه سی مختلف فکر جریانهای داری، اجرائی افعالک تأثیراتی آلتنده انقلابات واستحالاً اوغرایور. حاله عائد بتون مسائل دونکی حرکاتک طبیعی نتیجه لرندن، عکس‌لندن بشیوه برشی دکلدر. یعنی اکین بچیلمکده در.

شو حاله نظرآ تردیات حاضره منک اسباب و عوامل اصلیه سنک کشف و تحلیله ماپی بزه زهناق ایده بیلر. اساساً نسل حاضرک دینی و اجتماعی سقوطی نظر تلهه کورمک کافی دکلدر؟ بلکه لدنیا تیله مرضک جهت حصولی بیلمک و بو نتیجه به کوره تداوی به جالیشمیق لازمکلیر. بوكون عنفات ملیه، حسیات دینیه من دوچار ضعف اوایلیوره هیچ شبهه یوقدر که: سنه لردنبی تطیق ایدیلن باکلیش بریولک، سقیم بر تعلیم و تربیه طرزینک جزاسنی چکیورز.

اصول تربیه نک، تربیه ابتداً یکی بیشن روحانیه اوزنده کی تأثیراتی بک بیوکدر. جسماء، روحاء، علماء تکمل دوره دینی اولان کنجکلک تئله اک مساعد بر زماندر. سی کاله کان بر فرد محیطندن و تلقینات خارجیه دن ارقد: متاز اولماز. لکن هر کوردیکنی و ایشتديکنی در حال و کمال سهولته تقییده قابلیت اولدینی بر هنکامده خاصه تأثر او قدر قوتیلدر که: حیاته بو انبساطاتدن، بو ایلک تلقیناند علی الاکثر اک اسلامی و درین ایزلر قالیر.... بوندن طولایی [تحصیل ابتدائیدن باشلایه رق علی الدرجات صفحات تحصیلیه ده] طرز تعلیم و تلقین بتون ملترجه تساند و تکامل اجتماعی ایچون اس الاساس عد اوئندر.

بتون اصول و فروعیله دینی، ملی، اجتماعی وجهمه لرک اک رضین محل ثبیق مکتبادر. پچوچو قلر بزه ویریله جلک ایلک تربیه اساسلری نه قدر دیندارانه، فضیلتکارانه، و جانلی اولورسه مستقل نسل ده او قدر دیندار، فضیلتکار و متشبیث بر حله پیشیبر. بالعکس کنج روحانیه زرق ایدیان بو موضوع علر محیط و شرائط اجتماعیه بی مخالف بولنودسه حیات اجتماعیه تملیلینک انتقامی بوانی بواش بر امر واقع اولور. عنفات دینیه و ملیه سی حقنده اساسلی بر فکر، متین بر تربیه اکتساب ایده مین بر کنج اساسانی محافظه مقتدر بر سجیهه مالک اوله ماز. حرث ملی بی، اجتماعیات اسلامیه ایحالمه ایده مین بوبله بر کنج آتیا هیئت اجتماعیه نافع و اونک روحنه موافق حرکاته بوانیه چنی کی یابانجی مدینتلرک نقل فضایخنه ده آلت اولق استعدادنده در.

مایشته درجات تحصیلیه ده متین بر تربیه دینیه و ملیه تعقیب ایدیلامامی بوزندن نسل بوزولیوز، اجتماعیاعز، ملیتمز، وجهه محیزی، او صاف مخصوصه سی غیب ایدیور.

تنظيمات خبرهادن صکره اصول تربیه و تعلم حقنده یکی بر فکر

رسمی مقتصدی امر الهیدر: ملسوخ یعنی بعد التزویل تلاوی ده رفع ایدلماشدر. مصحف عثمانیه نه بر کله زیاده، نده نقصان وارددر. ترتیب و نظمی، نظم الهی و ترتیب رسالتباها به توفیقا وقوع بولشدر. آندن نه مؤخری تقديم و نده مقدمی تأخیر ایدلشدر. امت، هر آیتک عائد اولدینی سوردله کی مواضعی او آیت کریمه کی ذات رسالتباها تلقی و ضبط ایتمشد. سور قرآنیه که کنجه آنکه طرف سامی نبویدن ترتیب بیورلش اولیسی، باخودده بو خدمتی امتنک عهدہ کفایته برافقن بولنی مختملدر. ایکنچی جهت حقه دها قریبدر.

۵) امام مالک ده « ائمۃ الف القرآن علی ما كانوا يسمعون من النبي صلی الله علیه وسلم » دیردی.

ترتب سور نو قیفیمه؟ ابهرهار بمیره؟

جههور علماء ترتیب سورک اجهتمادی اولدینه قتلدر. امام مالک ایله باقلانی آنلردندر. ترتیب سورک اجهتماد عجایی ایله و قواعی قبول ایدلندله اکثر سور شریفه نک ینه عهد نبویده با امر رسالتباها ترتیب ایدلش بولنیغی قبول و اعتراض ایتمکده درلر. ابن فارس امام علی، ابن مسعود وابی بن کعب مصحف‌لرندکه ترتیبک تأليف عنانیه بمخالف اولمیله استدلال ایتمکده در. حضرت علینک مصحف‌لرنده تاریخ نزوله کوره « اقرأ » سوره سیله باشلانوب « سوره مدثر »، « سوره نون »، « سوره منمل »، « سوره ثابت »، « سوره تکویر »، « سوره سبح »، و بوله جه الى آخره المکی و المدنی یازلشدر. ابن مسعودک مصحف‌لرنده اولاً « فاتحه »، صکره « سوره بقره »، صکره « سوره نساء »، صکره « سوره آل عمران »، محرر ایدی [۱].

قرطی جامع الاحكامنده، ابن حزم ظاهري فصلنده امام علی، ابن مسعود، ابن کعب مصحف‌لرندکه ترتیبک ترتیب مشهوره مختلفی عرضه اخیره دن مقدمدر دیه رد ایتمکده درلر. ابوبکر الانباری، طبی، زرکشی، بیهقی ترتیب سورک توپی اولدینغی قبول ایدلردندر.

م ۰ ۴۶

اجتماعیاته غربیلیه و بوزغر غربیلیه:

درجات تحصیلیه ده، مکتب، مدرسه فرقی

جههانده متکون هر حادنه، مطاقاً ماضیه عائد بر فعل، بر حرکتندن متولددر. تعبیر دیکرله هر هانکی ایشك علی التسلسل دوام ایدهن بر تأثیری، هر تأثیرکده عکس تأثیری وارددر.

قوانین اجتماعیه، مستقل و بنفسه متیحدث بر حادنه قید ایمیور.

[۱] (اتفاق ج، ۱، ف، ۶۲ الی ۶۴) یعنی (ج، ۹، ص، ۳۱۱)